

Suomen Meripelastusseuran strategia 2026–2030

Suomen Meripelastusseuran strategia perustuu arvoihimme, ydintehtävämme kiteyttävään missioon sekä tulevaisuuden tavoitetilaa kuvaavaan visioon. Strategia ohjaa toimintaamme vuodet 2026-2030 kohti uutta vuosikymmentä. Strategiset valintamme jakautuvat viiteen painopistealueeseen.

Meripelastusseura on luotettava osa pelastusjärjestelmää ja vahvistaa yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta. Olemme laadukkaasti johdettu vapaaehtoisorganisaatio, jonka toiminta on kaikilla tasoilla organisoitu selkeästi. Veneilyturvallisuuden parantaminen kuuluu Meripelastusseuran ydintehtäviin. Vastuullisuus on olennainen osa toimintaamme, ja sitä ohjaa Meripelastusseuran vastuullisuusohjelma. Meripelastusseuran vaikuttavan toiminnan jatkuvuus varmistetaan huolehtimalla toimintaedellytysten ja erityisesti vapaaehtoisten riittävyydestä.

Meripelastusseuran tarkoitus: arvot, missio ja visio

Arvot: Vapaaehtoisuus, yhteisöllisyys, turvallisuus ja osaaminen.

Missio: Suomen Meripelastusseura on vapaaehtoisjärjestö, jonka päätehtävä on pelastaa merihätään joutuneita Suomen rannikolla ja sisävesillä. Olemme keskeinen osa yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta ja edistämme laaja-alaisesti veneilyturvallisuutta.

Visio: Olemme Suomen tunnetuin ja arvostetuin kokonaisturvallisuuden vapaaehtoisjärjestö, joka kehittää määrätietoisesti vapaaehtoisten meripelastajien ammattitaitoa ja kalustoa. Toimimme pelastusviranomaisten tärkeimpänä kumppanina maamme vesialueilla.

Toimitusjohtaja Jori Nordström:

”Rakensimme strategian vuosille 2026–2030 yhteistyössä hallituksen, valtuuston, henkilöstömme, sekä vapaaehtoisten meripelastajien kanssa. Kuulimme myös sidosryhmiämme haastatteleamalla meripelastustehtäviä johtavia Rajavartiolaitoksen viranomaisia, pelastuslaitosten ja poliisihallinnon johtoa sekä muun muassa Traficomin veneilyverkoston jäseniä.

Meripelastusseuran toiminta on aina pohjautunut vapaaehtoisten pyyteettömään panokseen ja haluun auttaa vesillä vaaraan joutuneita. Voidakseen toimia tehokkaasti, turvallisesti ja motivoituneina vapaaehtoiset ansaitsevat laadukasta johtamista. Meripelastusseura haluaakin olla jatkuvasti ja kaikilla toimintatasoillaan laadukkaasti johdettu vapaaehtoisorganisaatio, joka muodostaa osana pelastusjärjestelmää tärkeän osan yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta.

Onnettomuuksien ennaltaehkäisy ja veneilyturvallisuuden parantaminen kuuluvat Meripelastusseuran perustehtäviin. Kiireettömistä avustustehtävistä huolehtiminen ehkäisee tehokkaasti onnettomuuksia ja säästää viranomaisten voimavaroja. Tämän lisäksi veneilyturvallisuutta parannetaan ennaltaehkäisevällä koulutuksella, yhteiskunnallisella vaikuttamisella ja monikanavaisella turvallisuusviestinnällä. Meripelastusseuran Veneilyturvallisuusviikko kokoaa yhteen viranomaiset ja alan järjestöt edistämään yhdessä veneilyturvallisuutta vuosittain vaihtuvan teeman mukaisesti.

Meripelastusseurassa kehitetään johtamista, hallintoa ja toiminnanohjausta selkeästi organisoiduksi, tehokkaaksi ja läpinäkyväksi. Kevennämme vapaaehtoisten kuormitusta ja turvaamme jatkuvuutta kehittämällä toimintaa muuttuvien olosuhteiden mukaan. Myös asemaverkostoa tulee voida mukauttaa tarpeen mukaan. Meripelastusseura toimii

valtakunnallisesti suunnitellusti, ja sen kriisivalmius perustuu osaavaan henkilöstöön, tarkoituksenmukaiseen kalustoon ja selkeisiin suunnitelmiin.

Otamme käyttöön vastuullisuusohjelman, jonka periaatteet ohjaavat Meripelastusseuran toimintaa kaikilla toimintatasoilla. Toiminnan vastuullisuutta varmistetaan tukemalla hyvän hallinnon toteutumista, huomioimalla ympäristönsuojelu, huolehtimalla vapaaehtoisten hyvinvoinnista ja turvallisuudesta sekä edistämällä vastuullisia veneilykäytäntöjä. Toiminnan vastuullisuus varmistetaan jatkuvan oppimisen periaatteiden kautta.

Meripelastusseuran toiminnan ja vaikuttavuuden jatkuvuutta turvataan huolehtimalla vapaaehtoisten riittävydestä, varmistamalla riittävät taloudelliset resurssit sekä tarkastelemalla asemaverkoston toimintaedellytyksiä. Taloudellista riippumattomuutta parannetaan rahoituspuolelta monikanavaisuutta kehittämällä, jäsenmäärää kasvattamalla ja hyvistä yhteiskuntasuhteista huolehtimalla. Meripelastusseuran toimintaedellytyksiä kaikissa oloissa turvataan vahvistamalla kriisinkestävyyttä.

Olemme huomioineet strategiassamme toimintaympäristön muutokset: väestönkehityksen vaikutukset vapaaehtoisten riittävyteen, ilmastomuutoksen ja geopoliittisen epävarmuuden, yleisen taloustilanteen sekä uuden teknologian vaikutukset veneilyyn.

Strategiatyön yhteydessä arvioimme uudelleen myös Meripelastusseuran missiota ja visiota. Missioon kiteytyy ydintehtävämme ja toiminta-ajatuksemme, joka kertoo, miksi olemme olemassa.

Visio kuvaa tulevaisuuden tavoitetilaa, ja vahva visio antaa perusteet kehittää toimintaamme tuloksellisesti. Uusi visiomme ei tähtää vain alkavan strategiakauden loppuun, vaan ohjaa toimintaamme pitkälle tulevaisuuteen; 10, 20 ja jopa 50 vuoden päähän.”

Strategiset valinnat ja fokusalueet

Meripelastusseura on luotettava osa pelastusjärjestelmää

Meripelastusseura muodostaa omalla sektorillaan tärkeän osan pelastusjärjestelmästä, mikä myös vahvistaa koko yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta ja kriisivalmiutta. Meripelastusseuran toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen. Toiminta on ammattimaista, kustannustehokasta ja viranomaisten kanssa yhteensovittettua. Meripelastusseuran perustehtävä tuottaa arvoa yhteiskunnalle.

Miehistön koulutus on laadukasta, monipuolista ja ajantasaista. Koulutus toteutetaan omaan koulutusjärjestelmään pohjautuen, mutta myös yhteistyössä oppilaitosten ja viranomaisten kanssa. Nykyaikaiset oppimisympäristöt, kuten simulaattorit ja verkkokurssit, tukevat oppimista, ja miehistöllä on selkeät oppimispolut.

Toiminnan merkitystä koko yhteiskunnalle tehdään näkyväksi tehokkaan ja monikanavaisen viestinnän avulla, ja samalla vahvistetaan Meripelastusseuran brändiä valtakunnallisesti ja alueellisesti.

Yhteistyötä viranomaisten kanssa syvennetään ja laajennetaan niin, että Meripelastusseuran pelastusjärjestelmää tukevat palvelut olisivat entistä monipuolisemmin kaikkien asianmukaisten viranomaisten käytettävissä.

Normaaliolojen toimintakyvyn varmistamisen lisäksi Meripelastusseura kehittää kriisivalmiuttaan valmiussuunnittelun, alusten varustelun ja koulutuksen keinoin, jotta toiminta vastaa tarpeita sekä on jatkuvaa ja tehokasta kaikissa olosuhteissa.

Meripelastusseura kehittää jatkuvasti pelastusaluksensa tarkoituksenmukaisuutta ja turvallisuutta teknisten ja taloudellisten voimavarojensa puitteissa.

Menestyksellinen pelastustoiminta vesillä edellyttää, että merenkulku pelastusaluksilla on turvallista. Koska pelastusaluksukset ovat yhä nopeampia ja uusilla vapaaehtoisilla on entistä vähemmän merenkulkukokemusta, Meripelastusseurassa panostetaan merenkulun turvallisuutta ja toiminnan tehokkuutta tukevaan koulutukseen, yhteisten työskentelytapojen kehittämiseen sekä pelastusaluksien käytettävyyden parantamiseen.

Meripelastusseura on laadukkaasti johdettu vapaaehtoisorganisaatio

Meripelastusseuran toiminta kaikilla tasoilla on organisoitu selkeästi. Hyvän hallinnon periaatteiden mukaiset johtamisrakenteet ovat tarkoituksenmukaisia, tehokkaita ja läpinäkyviä, päätöksenteko on avointa, asiantuntevaa ja johdonmukaista.

Meripelastusseuran toiminnanohjausjärjestelmä uusitaan, nykyaikainen järjestelmä tukee koko toimintaa ja vähentää kaikkien toimijoiden työkuormaa. Toiminnanohjausjärjestelmän ominaisuudet antavat käyttöön tehokkaita työkaluja operatiiviseen toimintaan, viestintään ja markkinointiin.

Organisaatorakenteen eri tasojen kehittämistä ja tehostamista tarkastellaan avoimesti toimintaympäristön muutosten mukaan. Johtaminen perustuu tietoon ja ajantasaiseen tilannekuvaan, jota voidaan tarkastella tarkoituksenmukaisilla työkaluilla suoraan toiminnanohjausjärjestelmässä ja tarvittaessa myös sen ulkopuolella.

Turvallinen merenkulku on Meripelastusseuran operatiivisen toiminnan edellytys. Se taataan järjestelmällisellä katsastustoiminnalla, osaamisen ja suorituskyvyn jatkuvalla arvioinnilla sekä alusten ja miehistön toimintaympäristön kokonaisvaltaisella kehittämisellä. Toimintatapojen kehittämisessä ja merenkulkukoulutuksessa hyödynnetään tehokkaasti simulaattoreita.

Toimiston henkilökunnan hyvinvointi varmistetaan mitoittamalla toimenkuvat käytettävissä oleviin resursseihin, tukemalla työhyvinvointia sekä tarvittaessa säätämällä vastuita ja rakenteita. Vapaaehtoisten toimintakykyä tuetaan monipuolisesti ja asemia tuetaan erilaisissa ongelmatilanteissa, mikä vähentää vapaaehtoisten kuormitusta ja turvaa toiminnan jatkuvuutta.

Meripelastusseura toimii valtakunnallisesti suunnitellusti, ja sen kriisivalmius perustuu normaaliolojen toimintakykyyn, osaavaan vapaaehtoishenkilöstöön, tarkoituksenmukaiseen kalustoon ja selkeisiin varautumissuunnitelmiin. Kaiken perustana on jatkuvuuden turvaaminen ja toiminnan kehittäminen tukemaan yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta.

Veneilyturvallisuuden parantaminen kuuluu Meripelastusseuran ydintehtäviin

Vesiliikenneturvallisuuden parantaminen operatiivisen toiminnan, kattavan turvallisuusviestinnän, koulutuksen ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen kautta on olennainen osa Meripelastusseuran tehtävää. Onnettomuuksia ennaltaehkäisevää toimintaa toteutetaan monikanavaisesti paikallisesti ja valtakunnallisesti. Meripelastusseura tekee vesiliikenneturvallisuustyötä tiiviissä yhteistyössä eri järjestöjen, viranomaisten ja yritysten kanssa.

Vuosittain järjestettävä Meripelastusseuran veneilyturvallisuusviikko on paikallisesti ja valtakunnallisesti merkittävä tapahtuma, joka toteutetaan laajasti yhdessä alan muiden toimijoiden kanssa. Veneilyturvallisuusviikon lisäksi ennaltaehkäisevää turvallisuustyötä tehdään

monikanavaisella turvallisuusviestinnällä, kehittämällä veneilytaito.fi-sivustoa sekä tuottamalla toimintaohjeita ja aineistoa jäsenyhdistysten käyttöön turvallisuustapahtumien ja koulutuksen järjestämisen tueksi.

Meripelastusseura vaikuttaa veneilyturvallisuuden parantamiseen osallistumalla aktiivisesti aiheeseen liittyvään yhteiskunnalliseen keskusteluun, vaikuttamalla lainsäädäntötyöhön ja osallistumalla eri työryhmien toimintaan.

Vastuullisuus on olennainen osa Meripelastusseuran toimintaa

Meripelastusseuran vastuullisuusohjelma ja -periaatteet ohjaavat toimintaa sekä valtakunnallisella että paikallisella tasolla. Vastuullisuus varmistetaan huomioimalla ympäristö ja ihmiset sekä kehittämällä toimintatapoja paremmiksi jatkuvan oppimisen periaatteen mukaisesti.

Vastuullisuusohjelma tunnetaan jäsenyhdistyksissä ja Meripelastusseura tukee niitä toimintansa vastuullisuuden kehittämisessä sekä yhdenmukaiseen vastuullisuusviestintään osallistumisessa.

Pelastusalueiden elinkaarisuunnittelulla ja päivityskorjauksilla pidennetään aluskaluston elinkaarta, mikä säästää luonnonvaroja ja varmistaa rajallisen taloudellisen resurssin vastuullisen käytön.

Meripelastusseuran vapaaehtoisten hyvinvointi ja jaksaminen ovat keskeinen osa vastuullisuutta, ja sitä edistetään koulutuksella, henkilökohtaisella tuella, jaksamisen huomioimisella sekä psyykkisen tuen, kokonaistoimintakyvyn ja työturvallisuuden varmistamisella. Työturvallisuus on kiinteä osa vastuullisuutta, ja sitä edistetään yhtenäisillä toimintatavoilla, suojavarusteilla, pelastusalueiden suunnittelulla ja yhteisen turvallisuuskulttuurin aktiivisella kehittämisellä.

Vastuullisuus näkyy jokaisen vapaaehtoisen arjessa aktiivisena osallistumisena meripelastustoimintaan ja sen tukitoimintoihin, toiminnassa ohjeiden ja sääntöjen mukaisesti, jatkuvassa oppimisessa, osaamisen ylläpitämisessä ja oman pelastusaseman hyvän ilmapiirin tukemisessa.

Vastuullisia veneilykäytäntöjä edistetään viestinnän ja koulutusmateriaalien avulla myös osana ennaltaehkäisevää turvallisuustyötä.

Meripelastusseuran toiminnan jatkuvuus varmistetaan

Meripelastusseuran toiminta säilytetään vakaana, vaikuttavana ja kehittyvänä kaikissa olosuhteissa. Tämä tapahtuu varmistamalla taloudellisten resurssien riittävyys, tarkastelemalla asemaverkoston toimintaedellytyksiä sekä huolehtimalla vapaaehtoisten riittävyydestä.

Taloudellista riippumattomuutta parannetaan kehittämällä rahoituspohjan monikanavaisuutta, kasvattamalla jäsenmäärää ja pitämällä huolta hyvistä yhteiskuntasuhteista. Jäsenmaksut ovat olennainen osa varainhankintaa, ja sitä tuetaan myös veneilyturvallisuutta parantavalla Meripelastusseuran jäsenpalvelulla, selkeällä viestinnällä ja aktiivisella markkinoinnilla. Jäsenhankinnan lisäksi varmistetaan riittävät resurssit varainhankinnan kehittämiseen, mikä käsittää toiminnan nykyisten tukijoiden sitouttamisen ja uusien tukijoiden hankkimisen.

Asemaverkoston toimintaedellytyksiä vahvistetaan kehittämällä aluskalustoa vastaamaan entistä paremmin pelastusasemien tarpeita, erityisesti ottaen huomioon ylläpito, käytettävyys ja kustannukset. Asemaverkostoa ja niille sijoitettua aluskalustoa voidaan myös mukauttaa tarvittaessa asemien yksilöllisten tarpeiden ja toimintaympäristön muuttuessa.

Vapaaehtoisten riittävyys varmistetaan tukemalla rekrytointia, parantamalla miehistön motivaatiota ja hyvinvointia sekä edistämällä nuorisotoimintaa. Toimintaan osallistumisen mielekkyyttä vahvistetaan monipuolisilla tehtävillä, selkeällä koulutuspolulla ja kehittämällä yhteistoimintaa viranomaisten kanssa.

Kriisinkestävyyttä rakennetaan vahvistamalla asemien toimintakykyä normaalioloissa, valtakunnallisella ja paikallisella valmiussuunnittelulla sekä yhteistyöllä viranomaisten kanssa. Yhteiskuntasuhteita hoidetaan aktiivisesti vaikuttajaviestinnällä ja toiminnan yhteiskunnallisen arvon esiin tuomisella, jotta Meripelastusseuran asema osana kokonaisturvallisuutta säilyy vahvana.

Pelastusasemien toiminta- ja suorituskky tunnetaan ja siitä kyetään viestimään eri viranomaisille, mikä parantaa pelastusyksiköiden käytettävyyttä eri tarpeisiin. Meripelastusseuran asema osana yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta tunnetaan päättäjien, viranomaisten ja suuren yleisön keskuudessa.